

Circus Sinistra

Mirjam Huffener, bno
Ruysdaelkade 271-d
1072 AZ Amsterdam
www.circussinistra.nl

T 020 676 72 75

M 06 546 235 95

E mirjam@circussinistra.nl

NL30TRIO 0198146442
t.n.v. Circus Sinistra
btw nr. 089053655B01
kvk 343294700000

CV MIRJAM HUFFENER

30-06-1954 geboren te Amsterdam

1971 diploma MMS

Hierna heb ik kort MO geschiedenis en Nederlands gestudeerd. Daarna ben ik gaan werken als medisch secretaresse en deed in de avonduren Atheneum-b.

Van 1979 tot 1984 studeerde ik sociologie. Ik deed onder andere een onderzoek voor Vrouwenstudies over het 'Bureau voor Levens- en gezinsmoeilijkheden' in de jaren vijftig.

Hoewel ik veel heb opgestoken van mijn studie, realiseerde ik mij na mijn kandidaats dat ik meer een doener ben dan een wetenschapper. Ik werd redacteur/vormgever bij krakersweekblad 'Bluf'. Kort daarna sloot ik me aan bij een vormgeverscollectief. Wij maakten o.a. posters tegen Apartheid, een tentoonstelling over racisme en informatiemateriaal over kernenergie. Ik volgde cursussen bij de Vrije Academie in Den Haag en de Grafische School in Amsterdam, maar het meeste leerde ik in de praktijk.

In 1989 startte ik met een compagnon het eigen bedrijf voor grafisch ontwerp Circus Sinistra (zie: www.circussinistra.nl). We ontwierpen o.a. permanente tentoonstellingen voor science center NEMO.

Na 10 jaar nam mijn compagnon afscheid van het bedrijf en heb ik Circus Sinistra alleen voortgezet. Behalve grafisch ontwerp heb ik ook veel webdesign gedaan.

In 1999 kwam ik via mijn moeder Lotty Huffener-Veffer, initiator van het monument voor de weggevoerde Joodse kinderen uit kamp Vught, in aanraking met schrijfster en researcher Janneke de Moei. Met haar maakte ik het boek *Joodse kinderen in het kamp Vught*. Direct na de onthulling van het kindertransportmonument in Nationaal Monument Kamp Vught (NMKV), ontwikkelden wij het project *Joodse kinderen in kamp Vught*.

De basis is de geschiedenis van bijna 1300 Joodse kinderen die in juni '43 vanuit concentratiekamp Vught naar de gaskamers in Sobibor werden getransporteerd. Dit project resulteerde in 2007 in een door mij vormgegeven educatieve dvd met fraaie lesdoos en een website met interactief lesmateriaal en downloadbare docentenhandleidingen en lesvragen (zie: www.joodsekindereninkampvught.nl). Dit materiaal is in het bijzonder gericht op alle niveaus van het VMBO.

Hierna organiseerde ik workshops voor docenten om het lespakket in de markt te zetten.

In 2011 kwam, met gebruikmaking van materiaal uit voorgaande, de tentoonstelling *Alle kinderen, ze zijn weg* uit. Ik werkte mee aan het projectplan.

In 2016 deed ik research voor een uitzending van [Andere Tijden](#) *Alle kinderen op transport*.

Vanaf 2000 had Jules Schelvis/Stichting Sobibor *Joodse kinderen in kamp Vught* onder haar hoede genomen. Het initiëren, de fondsenwerving en het projectmanagement van dit project deed ik grotendeels als vrijwilliger. Daarnaast was ik betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse kindertransportherdenkingen van Nationaal Monument Kamp Vught waarvoor ik ook de uitnodigingen verzorgde.

Het reguliere grafisch ontwerpwerk ging gewoon door. Opdrachten kwamen vooral uit het niet-commerciële circuit: Artis, Bibliotheek Velsen, anti-apartheidsbeweging, Donemus, Conservatorium van Amsterdam, Toneelschool- en Kleinkunstacademie.

Ik ging mij naast grafisch ontwerp steeds meer gaan toeleggen op het initiëren en het uitvoeren van (gesubsidieerde) projecten, in het bijzonder voor de Stichting Sobibor. Door mijn opleiding, kennis en de vaardigheden opgedaan bij het voeren van een eigen bedrijf (inclusief de administratie) bleek ik voldoende competenties te hebben voor het werk van projectmanager. Ik ben creatief, kan goed organiseren, plannen en

Circus Sinistra

enthousiasmeren. Ik sta open voor nieuwe inzichten en andere invalshoeken en kan goed omgaan met mensen van alle leeftijden.

Mooi design staat voor mij bij deze projecten hoog in het vaandel.

In 2009 bracht ik, om niet, samen met Bennie Vlaskamp en Arie van Dalen de reizende tentoonstelling *Post uit de Vergetelheid* uit. Aan de hand van authentieke brieven en kaarten wordt hierop ingegaan op de geschiedenis van een aantal Joodse getto's en nazi-kampen in de Tweede Wereldoorlog. Ook wordt met poststukken de nazi-propaganda belicht.

Deze tentoonstelling werd in 2010 vertaald in een prachtig vormgegeven boek.

Van 2009 tot begin 2012 initieerde en organiseerde ik als projectmanager *Late gevolgen van Sobibor*. Nabestaanden van familieleden die in Sobibor vermoord waren, traden op als mede-aanklager in het proces tegen Iwan/John Demjanjuk voor zijn aandeel hierin. Zowel deze nabestaanden als overlevenden van de opstand in Sobibor in oktober 1943, werden uitgenodigd deel te nemen aan een oral history project. Dit resulteerde in een fraaie tweetalige website (nu ondergebracht bij NIOD en DANS www.lategevolgenvansobibor.nl / www.longshadowofsobibor.com) met daarop de volledige interviews, ondertiteld en doorzoekbaar op zowel woorden als thema's.

Als vrijwilliger was ik ook actief in de begeleiding van de mede-aanvallers in dit proces. Voor, tijdens en na deze drie 'tropenjaren' deed ik als vrijwilliger voor de Stichting Sobibor tevens nog steeds de (mede-)organisatie van de herdenkingsreis, pr, website, educatie, fondsenwerving en vormgeving van boeken, nieuwsbrieven en jaarverslagen.

In 2013 heb ik alle werkzaamheden voor de Stichting Sobibor beëindigd omdat er onvoldoende ruimte overbleef voor mijzelf en voor het werk waar ik de kost mee verdien. Als zwanenzang deed ik concept en vormgeving van een herinneringsbox met de leus: *Geef door! Een herinneringsbox vol verhalen*. Aanleiding was dat 70 jaar geleden negentien treinen vanuit Westerbork naar Sobibor reden. Ruim 34.000 mannen, vrouwen en kinderen uit Nederland maakten in een periode van nog geen vijf maanden de gedwongen reis naar dit onbekende oord in Oost-Polen. Op een enkeling na werden zij bij aankomst allemaal vermoord. Onder hen mijn grootouders, tante en overgrootmoeder.

Donateurs van de Stichting Sobibor ontvingen deze Herinneringsbox met negentien publicaties die gedurende dat jaar verschenen. Als laatste een boekje met (merendeels) voor deze gelegenheid geschreven verhalen van bekende schrijvers. Ik ben trots op dit prachtige product.

Mijn netwerk en expertise zette ik 2013-2014 onbezoldigd in voor de realisering van een concerttournee met Sobibor-overlevende Jules Schelvis Amsterdam-Berlijn-Sobibor www.erreedeentreinnaarsobibor.nl.

Mijn professionele werkzaamheden als initiator en vormgever van projecten aangaande erfgoed rond Sjoa en WOII zette ik vervolgens voort vanuit de stichting Lotty Veffter Foundation (zie: www.lottyvefferfoundation.nl).

Voor het NIOD en DANS werkte ik mee aan een pilotproject waarbij de interviews gedaan voor *Joodse kinderen in kamp Vught* en *Late gevolgen van Sobibor* toegevoegd werden aan www.getuigenverhalen.nl.

Van eind 2013 tot medio 2015 deed ik voor het VrouwenPlatform Kerkelijk Kindermisbruik het projectmanagement van en fondsenwerving voor een oral history project "Niemand zal je geloven" over de vrouwen in Nederland die slachtoffer zijn geweest van (seksueel) misbruik en/of mishandeling binnen instituties van de Rooms-Katholieke kerk. Van het Ministerie van Justitie ontving VPKK een startsubsidie. Het beoogde eindresultaat van dit project was een twaalftal persoonlijke getuigenissen op een website die laagdrempelig is en uitbreidbaar voor meer interviews die op video en

audio toegevoegd kunnen worden. Dan kunnen de oral history-interviews, behalve een basis voor verder wetenschappelijk onderzoek, ook aanzet geven voor het doorbreken van het zwijgen. Doel: maatschappelijke acceptatie van de geschiedenis en een empowerment te bewerkstellingen bij vrouwen die als ze in verweer wilden komen tegen mishandeling en seksueel geweld, te horen kregen "Niemand zal je geloven".

Voor de Lotty Veffer Foundation produceerde ik de reizende tentoonstelling "*Waarom schrijf je me niet*" - [Post uit de Vergetelheid](#).

Met brieven en briefkaarten uit getto's en nazi-kampen, dagboekfragmenten, foto's en filmpjes vertelt de tentoonstelling over de vervolging van Joden, Roma en Sinti en tegenstanders van de nazi's in de aanloop naar en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Maar vooral gaat de tentoonstelling in op de vraag welke betekenis dat verhaal nog heeft voor nu.

De tentoonstelling laat zien wat het voor mensen betekent als ze niet meer met hun familie of vrienden kunnen communiceren. In veel brieven en kaarten vragen slachtoffers wanhopig "Waarom krijg ik nooit antwoord", "Waarom schrijf je me niet terug?" De post kwam soms niet door de censuur of het duurde zo lang voor ze aankwam dat de afzender dan al vermoord was. Mensen werden in de getto's en kampen tot 'nummers' gereduceerd. Ze raakten hun identiteit kwijt en elke privacy.

Via de thema's "communicatie", "identiteit" en "privacy" legt de tentoonstelling de verbinding met het heden. Ook heden ten dage is de wereld (het internet!) niet vrij van censuur en zitten er vele mensen vanwege hun afkomst, opvattingen of voorkeuren in gevangenschap.

In de tentoonstelling en de bijbehorende website worden drie mensen gevolgd vanaf hun leven voor de oorlog tot hun dood of bevrijding in de kampen. Hun persoonlijke geschiedenis wordt aan de hand van brieven en dagboeken in filmpjes verteld door drie mensen van 'nu': Karsu, Natascha van Weezel en Ad van Liempt.

De tentoonstelling reisde van eind 2015 tot zomer 2017 door het hele land.

Sinds de herfst van 2017 is de website tweetalig (NL/Duits) én ik voegde een belangrijk thema toe: de geschiedenis van Wolfgang en Thea.

Wolfgang is een Joodse jongen die in 1936 vanuit Gelsenkirchen naar Nederland vlucht, naar Winterswijk, net over de grens. Hij is dan 16 jaar. Een paar jaar later krijgt hij verkering met een Joods meisje, Thea Windmuller. Samen ondergaan ze de Jodenvervolging in Nederland. Die dwingt hen er uiteindelijk toe onder te duiken. Het is een prachtig romantisch verhaal, dat verschrikkelijk eindigt. Hun verhaal wordt indringend verteld door acteur Rauand Taleb, die zelf op vijfjarige leeftijd met zijn familie uit Koerdisch gebied in Irak is gevlucht.

Het thema dat met het verhaal van Wolfgang en Thea wordt aangesneden is dat van de vluchtelingen en het vluchtelingenbeleid. Toen én nu!

Zomer 2015 startte de productie voor de documentaire, te vinden bij [De verhalen, honderd malen](#).

De afgelopen jaren wordt er veel gesproken over het feit dat de ooggetuigen van de oorlog wegvallen waardoor de herinneringen aan de oorlog niet meer uit de eerste hand zijn. De Holocaust is hét verhaal van de Tweede Wereldoorlog geworden en de laatste getuigen hiervan iconische figuren.

In dit project werden twee van deze hoogbejaarde Holocaustoverlevenden gedurende 2,5 jaar gevolgd en op een bijzondere en nieuwe manier geportretteerd. We vertellen niet hun levensverhaal, maar observeren hoe zij hun rol spelen als getuige van de oorlog. Er zijn inmiddels talloze getuigenissen van overlevenden, maar niet eerder is hen zelf filmisch gevraagd wat het betekent om keer op keer over de verschrikkingen te vertellen. Hoe hebben zij het ervaren? Wat hebben ze willen overdragen? En hoe moet hun verhaal na hun dood verder worden verteld?

Sinds 2018 is deze film de 'onderlegger' van een educatieve website, bedoeld voor de

Circus Sinistra

thuiszorg, verpleging en hulpverlening en hun opleiders. Hoe kunnen zij op een professionele en zinvolle wijze omgaan met de specifieke vragen en behoeften van mensen die traumatische ervaringen in hun leven hebben ervaren als gevolg van oorlogsgeweld.

Het educatiemateriaal bestaat uit Tools&Tips, een handleiding van 25 buttons met een kernbegrip, die willekeurig kunnen worden aangeklikt. Daarachter zit een korte tekst met uitleg en mogelijke suggesties en handelingsperspectieven en links naar verdere verdieping. Zie [De verhalen, honderd malen](#).

Begin 2019 realiseerde ik de educatieve website [Nooit Voltooid Verleden](#).

De weinige overlevenden van vernietigingskamp Sobibor getuigden na de Tweede Wereldoorlog, maar niemand van hen heeft het hele kamp – inclusief de gaskamers – gezien. Tot na 70 jaar archeologisch onderzoek een geheime tunnel, de resten van de gaskamers en naamplaatjes aan het licht bracht.

In de digitale lessen onderzoeken leerlingen de geschiedenis van Sobibor vanuit het perspectief van de archeoloog. Zij verdiepen zich in voorwerpen die in de grond zijn gevonden. Bijzonder indringend hierbij is de [3d-animatie](#), toegelicht door een van de archeologen.

Achter elke vondst zit een persoon. Er waren 170.000-250.000 slachtoffers, 34.313 Nederlanders om precies te zijn. Wie waren deze mensen?

De leerlingen gaan in de volgende lessen levensverhalen reconstrueren. In de afsluitende les gaat het om de vraag: wat moeten we ermee, wat kunnen we met al deze informatie?

En verder maak ik nog steeds [boeken](#).